

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 785/2022
20.10.2022. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранка Станића, председника већа, Татјане Матковић Стефановић и Татјане Миљуш, чланова већа, у парници по тужби тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Димитар Иванов, адвокат у ..., против тужене „Хеба“ АД Бујановац, чији је пуномоћник Драган Антић, адвокат у ..., ради исплате разлике зараде, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу 39 Гж1 2564/2020 од 05.10.2021. године, у седници већа одржаној 20. октобра 2022. године, донео је

РЕШЕЊЕ

Ревизија туженог **СЕ УСВАЈА, УКИДА СЕ** пресуда Апелационог суда у Нишу 39 Гж1 2564/2020 од 05.10.2021. године и предмет се враћа Апелационом суду у Нишу на поновно суђење.

Образложење

Апелациони суд у Нишу донео је пресуду 39Гж1 2564/2020 дана 05.10.2021. године, којом је усвојио жалбу тужиоца, укинуо пресуду Основног суда у Бујановцу П1 бр 1/20 од 01.07.2020. године и пресудио тако што је усвојио тужбени захтев тужиоца и обавезао тужену да тужиоцу исплати разлику од исплаћене до припадајуће зараде за период од 03.03.2014. године до 08.05.2015. године, појединачне новчане износе са законском затезном каматом од одређених датума до исплате, те обавезао туженог да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка.

Против наведене пресуде је тужени изјавио дозвољену и благовремену ревизију, којом пресуду побија због погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду по одредби члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр 72/2011 ... 18/2020) и закључио да је ревизија туженог основана.

Према разлозима побијане другостепене пресуде, на расправи пред Апелационим судом је тужилац навео да је у спору који је водио ради поништаја одредбе тачка 8. Анекса уговора о раду остварио право на исплату разлике од исплаћене до припадајуће по посебном колективном уговору, а да је у овој парници предмет тужбеног захтева исплата разлике зараде од исплаћене до минималне. Апелациони суд је утврдио да је у спорном периоду тужилац био у радном односу код тужене на основу Уговора о раду број .. од 12.05.2005. године и Анекса уговора о раду број .. од 19.11.2012. године којим је, у члану 8, било одређено да ће запослени

остваривати право на зараду за стандардни учинак и пуно радно време, за послове које ће обављати, у висини од 115,00 динара нето по радном часу (без пореза и доприноса). Правноснажном пресудом Основног суда у Бујановцу П1 1217 од 08.05.2017. године утврђено да је одредба члана 8. Анекса уговора о раду ништава. За период од 03.03.2014. године до 08.05.2015. године тужиоцу је зарада обрачунавана и исплаћивана по одредби члана 8. Анекса уговора о раду, која одредба је оглашена ништавом. Утврђена је висина разлике зараде између исплаћене и зараде обрачунате по коефицијенту 1.375 по уговору о раду и Појединачном колективном уговору тужене број .. од 20.07.2019. године, који је важио у претходном периоду и у складу са тим обрачуном је постављен тужбени захтев кога је другостепени суд усвојио.

Закључак је другостепеног суда да само постојање правноснажне судске одлуке којом је утврђено да је ништава одредба члана 8. Анекса уговора о раду број .. од 19.11.2012. године тужиоцу даје право на исплату разлике од исплаћене до зараде која му припада према одредбама претходног уговора о раду и колективног уговора тужене. Другостепени суд овај став образлаже неусклађеношћу одредаба појединачног колективног уговора тужене из 2012. године и на основу њега закљученог Анекса уговора о раду са одредбом члана 8., са Законом о раду, те позивом на одредбе члана 104. став 1. у вези члана 8. и члана 9. став 2. Закона о раду.

Ревизијски суд не прихвата за правилно становиште другостепеног суда о примени материјалног права.

Према одредби члана 8. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр 24/2005 ... 32/2013) који је на снази у време исплате зарада тужиоцу, колективни уговор, правилник о раду и уговор о раду не могу да садрже одредбе којима се запосленом дају мања права или утврђују неповољнији услови рада од права и услова који су утврђени законом, док могу да се утврде већа права и повољнији услови рада од права и услова утврђених законом, као и друга права која нису утврђена законом, осим ако законом није друкчије одређено. Према члану 9. став 2. истог закона, поједине одредбе уговора о раду којима су утврђени неповољнији услови рада од услова утврђених законом и општим актом ништаве су, што је правноснажном пресудом утврђено за одредбу члана 8. Анекса уговора о раду број .. од 19.11.2012. године закљученог међу парничним странама, којом је уговорено да ће запослени остваривати право на зараду за стандардни учинак и пуно радно време за послове које ће обављати у висини основне зараде која износи 115,00 динара по радном часу (радни час без пореза и доприноса). Одредбом члана 104. став 1. Закона о раду предвиђено је да запослени има право на одговарајућу зараду која се утврђује у складу са законом, општим актом или уговором о раду. Другостепени суд, који је утврђивао чињенично стање на основу расправе пред другостепеним судом, није расправио садржину уговора о раду који је био на снази између тужиоца и туженог, нити висину зараде коју је тужилац требало да оствари код туженог у спорном периоду применом важећих одредаба уговора о раду, нити према одредбама општег акта који је важио у том периоду код туженог, без којих чињеница се није могло утврдити да ли је повређено право тужиоца на одговарајућу зараду утврђену у складу са законом, општим актом и уговором о раду. Ревидент указује да је анексом уговора о раду престао да важи претходно закључени анекс уговора о раду према коме је тужени обрачунавао и исплаћивао зараду тужиоцу, те да је ступио на снагу нови појединачни колективни уговор туженог 2012. године. Другостепена пресуда донета је без расправљања чињенице о томе који колективни

уговор је код туженог био на снази у предметном периоду и са којом садржином. Посебно, о усклађености одредаба колективног уговора, као општег акта са законом парнични суд води рачуна код примене одредбе члана 104. став 1. Закона о раду, ради утврђивања обима права запосленог на зараду, али то не значи могућност да се искључи од примене важећи колективни уговор и примени претходно важећи, како то чини другостепени суд у побијаној пресуди.

На основу изнетог, другостепена пресуда је укинута и предмет враћен другостепеном суду по одредби члана 416. став 2. Закона о парничном поступку на поновно суђење. У поновљеном поступку другостепени суд ће расправити садржину одредаба уговора о раду и колективног уговора који је био на снази у предметном периоду и на основу тога ће извести закључак о основаности тужбеног захтева, при чему ће имати у виду и наводе тужиоца да је предмет тужбеног захтева разлика до минималне зараде.

**Председник већа-судија
Бранко Станић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић